

Landet til privilegeret Valgret til Amsraadene. Forslaget var altsaa bygget paa lige og almindelig Valgret for alle Vælgere, med Ret for et vist bestemt Antal Vælgere til at forlange Valget foretaget efter Forholdstalsvalgmaaden. Medens dette Forslag kun omfattede Valg til Sogne- og Amsraad, altsaa de landkommunale Valg, fremsattes der i næste Samling i samme Ting og ligeledes ved privat Initiativ et Forslag omfattende Valgene til samtlige kommunale Raad saavel i By som paa Land. Man havde nu opgivet Forholdstalsvalgmaaden og i Stedet derfor sat en Valgbarhedscensus for en Del Medlemmer af Byraad, Sogneraad og Amsraad. Saaledes som dette Forslag forelaa, altsaa med lige almindelig Valgret for alle Skatteydere og med Valgbarhedscensus for en Del af de kommunale Raads Medlemmer, var det ikke noget nyt for Rigsdagen. Allerede 20 Aar tidligere — i 1852 — var et Forslag, der i alt væsentligt, i alle Hovedtræk gik ud paa det samme, blevet fremsat af en Mand, der i en lang Aarrække var et meget indflydelsesrigt Medlem af dette høje Ting, nemlig Orla Lehmann. Som Ordfører for et Udvalg, der behandlede Spørgsmaalet om hele den kommunale Styrelse, formulerede og fremsatte han et Forslag, der bl. a. gik ud paa lige almindelig Valgret for enhver Skatteyder i Kommunen ved det fyldte 25de Aar, naar han havde opholdt sig et Aar i Kommunen, samt paa en Valgbarhedscensus for en Del af Medlemmerne i de kommunale Raad. Et enkelt Punkt i Orla Lehmanns Forslag blev derimod ikke optaget i 1872, nemlig det, at saavel Byraad som Amsraad selv skulde vælge deres Formænd. Begge disse Forslag blev vedtagne i det andet Ting og sendte herop, hvor der imidlertid nægtedes dem Overgang til 2den Behandling; saaledes at der ikke ved denne Lejlighed tilvebragtes nogen Forhandling mellem Tingene. En Række Gange har Forslaget derefter været fremsat i det andet Ting og været vedtaget der, siden Samlingen 1889—90 ændret saaledes, at der i Stedet for Valgbarhedscensus foretoges Anvendelse af Forholdstalsvalg. De to sidste Gange, det har foreligget, nemlig i Samlingerne 1898—99 og 1900—1901, gjordes det færdigt i Folketinget og kom herop til Landstinget, men paa saadant et Tidspunkt, at det ikke naaede til Behandling.

Medens altsaa det samlede Forslag og dermed Spørgsmaalet om den kommunale Valgret paa Landet og i Købstæderne saa-

ledes ikke har været Genstand for Behandling her i dette Ting i snart en Menneskealder, nemlig siden til Samlinger i Halvfjerds-ernes Begyndelse, har et enkelt Afsnit af det foreliggende Lovforslag derimod meget hyppigt foreligget til Behandling her, nemlig Spørgsmaalet om Ændringer i de københavnske Valg, saaledes som disse ere ordnede ved Loven af 23. December 1865. Det første Forslag om at ændre og udvide den ved Loven af 1865 givne Valgret for Københavns Kommunes Borgere fremkom allerede i det andet Ting i Samlingen 1871—72, fremsat af en af Hovedstadens kendte Repræsentanter, nemlig afdøde C. V. Rimestad. Hans Forslag gik ud paa, at enhver skatteydende, til Folketinget valgbar Person, der levede i København, skulde have Valgret til Borgerrepræsentationen, medens i øvrigt det gamle Grundlag for Valget bibeholdtes, altsaa ogsaa Flertalsafstemningen. Efter at Forslaget som vedtaget af det andet Ting var oversendt her til Tinget, stillede Udvalgets Flertal Forslag om en Dagsorden, hvori man udtalte sin Forventning om, at Regeringen vilde tage Sagen om Ændring af de københavnske Borgerrepræsentantvalg i sin Haand. Allerede i Samlingen 1872 fandt dette høje Ting det altsaa betimeligt at ændre Loven af 1865 om de københavnske Borgerrepræsentantvalg og anmode Regeringen om at tage denne Sag i sin Haand. Dette skete imidlertid ikke fra Regeringens Side, men i Samlingen 1878—79 og de to følgende Aar fremsattes i det andet Ting ved privat Initiativ Forslag om Indførelse af Forholdstalsvalg ved de københavnske Valg, i øvrigt paa Grundlag af den nu bestaaende Valgordning. I to af Samlingerne naaede dette Forslag her til Tinget, der sidste Gang standsede det ved en motiveret Dagsorden, i hvilken Tinget henstillede det almindelige Spørgsmaal om en udvidet Anvendelse af Forholdstalsvalg til Regeringens Overvejelse. Senere er der om dette Emne fulgt en meget lang Række Forslag, hvorved Spørgsmaalet om en Omordning af de københavnske kommunale Valg Gang paa Gang er blevet Genstand for Behandling i begge Ting. Endelig i Samlingen 1892—93 fremkom et Regeringsforslag derom, som delte Repræsentanterne i to lige store Døle, af hvilke den ene skulde vælges af den højstbeskattede Femtedel her i Byen, den anden af samtlige Skatteydere, altsaa ogsaa af den Part af Skatteyderne, hvem der nu ikke er indrømmet Valgret, og Valget skulde efter Forslaget foregaa efter Reglerne om For-